PRAVILNIK O IZDAVANJU JEDINSTVENE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK I RAD STRANCA

("Službeni glasnik RS", broj 6/24)

OSNOV DONOŠENJA: član 46b stav 10. Zakona o strancima ("Službeni glasnik RS", br. 24/18, 31/19 i 62/23)

DONOSILAC: Ministar unutrašnjih poslova i ministar za poslove zapošljavanja

OVA VERZIJA PRAVILNIKA U PRIMENI JE OD 01. 02. 2024.

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi za podnošenje i obradu zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole za privremeni boravak i rad stranca (u daljem tekstu: jedinstvena dozvola) elektronskim putem, bliži uslovi za izdavanje jedinstvene dozvole, kao i izgled obrasca jedinstvene dozvole.

Član 2.

Zahtev za izdavanje, odnosno produženje jedinstvene dozvole (u daljem tekstu: zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole) podnosi stranac, poslodavac u ime stranca, odnosno lice koje oni ovlaste (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), elektronskim putem.

Ako je podnosilac zahteva stranac neophodno je da se registruje na jedinstvenom veb portalu za strance (u daljem tekstu: Portal za strance).

Ako u ime stranca zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole podnosi poslodavac, neophodno je da se poslodavac registruje na portalu eUprava (kao pravno lice, preduzetnik, ogranak, ustanova i dr.), nakon čega lice koje je ovlašćeno ispred poslodavca može podneti zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole na Portalu za strance i preduzimati druge radnje, u skladu sa datim ovlašćenjem.

Nakon registracije, podnosiocu zahteva se dodeljuje Jedinstveno elektronsko sanduče (u daljem tekstu: eSanduče).

Zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole se podnosi izborom odgovarajuće usluge popunjavanjem onlajn forme zahteva na Portalu za strance, u skladu sa zakonom i smatra se uspešno podnetim kada je podnosilac zahteva obavešten o prijemu zahteva.

Nakon uspešno podnetog zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole, podnosiocu zahteva se

preko Portala za strance u eSanduče dostavljaju obaveštenja i uputstva za dalje postupanje.

Poslodavac zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole može podneti pojedinačno, odnosno grupno, za veći broj lica, po istom osnovu.

Zahtev se može podneti i iz inostranstva.

Član 3.

Prilikom podnošenja zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole, prilažu se, odnosno pribavljaju se sledeći dokazi:

1) važeći lični ili službeni pasoš, odnosno važeća lična karta države čiji državljani, u skladu sa važećim propisima, mogu da ulaze u Republiku Srbiju sa ličnom kartom;

2) dokazi o opravdanosti zahteva, u odnosu na konkretan osnov za izdavanje jedinstvene dozvole i

3) adresa boravišta, adresa stanovanja, odnosno izjava o nameravanoj adresi stanovanja za stranca koji zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole podnosi iz inostranstva.

Dokazi iz stava 1. ovog člana prilažu se u formi elektronskog dokumenta u originalu ili u formi digitalizovanog dokumenta.

Dokazi iz stava 1. ovog člana koji nisu izdati od strane nadležnih organa Republike Srbije ili koji nisu sačinjeni i na srpskom jeziku, dostavljaju se sa prevodom ovlašćenog sudskog prevodioca.

Prilikom podnošenja zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole prilaže se fotografija stranca u boji, veličine 35 x 45 mm.

Uz zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole koji podnosi poslodavac, odnosno lice koje ovlasti stranac ili poslodavac, prilaže se i ovlašćenje/punomoćje, u skladu sa propisom kojim je uređen opšti upravni postupak.

Adresa boravišta iz stava 1. tačka 3) ovog člana, koja se navodi prilikom popunjavanja zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole, odnosi se na adresu na teritoriji Republike Srbije na kojoj stranac ima prijavljeno boravište i živi. Za zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole koji se podnosi elektronskim putem iz inostranstva, dokazivanje adrese boravišta se vrši prilaganjem ugovora o zakupu nepokretnosti ili izjave o nameravanoj adresi stanovanja, u skladu sa zakonom.

Adresa stanovanja iz stava 1. tačka 3) ovog člana, koja se navodi prilikom podnošenja zahteva za produženje jedinstvene dozvole, odnosi se na adresu na teritoriji Republike Srbije gde stranac živi i koja je poslednja evidentirana u jedinstvenoj dozvoli koja je prethodno izdata.

Član 4.

U skladu sa članom 40. stav 1. tač. 1) i 5) Zakona o strancima („Službeni glasnik RS”, br. 24/18, 31/19 i 62/23) i odredbama zakona koji uređuje zapošljavanje stranaca, osnov za podnošenje zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole može biti:

1) zapošljavanje,

2) upućeno lice,

3) kretanje u okviru privrednog društva,

4) nezavisni profesionalac,

5) osposobljavanje i usavršavanje i

6) samozapošljavanje.

Član 5.

Prilikom podnošenja zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole po osnovu zapošljavanja, poslodavac ili pravno ili fizičko lice, ovlašćeno od strane poslodavca, pokreće sprovođenje testa tržišta rada.

Ako zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole u ime stranca podnosi poslodavac ili pravno ili fizičko lice ovlašćeno od strane poslodavca, zahtev za sprovođenje testa tržišta rada podnosi istovremeno, popunjavanjem odgovarajućeg zahteva u onlajn formi, koji se nalazi u okviru zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole na Portalu za strance.

Zahtev za sprovođenje testa tržišta rada poslodavac može podneti i na portalu eUprava, popunjavanjem zahteva u onlajn formi, najranije 60 dana pre, a najkasnije na dan podnošenja zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole.

Evidentiranjem zahteva za sprovođenje testa tržišta rada sistemski se generiše broj tog zahteva (u daljem tekstu: ID broj), koji se upisuje u odgovarajuće polje na zahtevu za izdavanje jedinstvene dozvole.

Kada je podnosilac zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole stranac, ID broj pribavlja od poslodavca, koji zahtev za sprovođenje testa tržišta rada podnosi u skladu sa stavom 3. ovog člana.

Ako poslodavac ili pravno ili fizičko lice, ovlašćeno od strane poslodavca, prilikom podnošenja zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole, već poseduje ID broj, upisuje ga u odgovarajuće polje, bez pokretanja sprovođenja novog testa tržišta rada.

Zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole koji poslodavac podnosi grupno, za veći broj lica, podnosi se za isti ili manji broj lica u odnosu na broj lica obuhvaćenih jednim zahtevom za sprovođenje testa tržišta rada za isti naziv i opis posla, istog zanimanja.

Član 6.

Za dokazivanje opravdanosti zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole po osnovu zapošljavanja prilažu se, odnosno pribavljaju se sledeći dokazi:

1) predlog ugovora o radu ili drugog ugovora kojim stranac bez zasnivanja radnog odnosa ostvaruje prava po osnovu rada, u skladu sa zakonom;

2) izvod iz pravilnika o organizaciji i sistematizaciji poslova ili, ukoliko poslodavac ima manje

od deset zaposlenih, izjava poslodavca koja sadrži naziv i opis poslova, nivo i vrstu kvalifikacije, odnosno obrazovanja i druge posebne uslove za rad na poslovima za radno mesto;

3) diploma, uverenje, odnosno druga javna isprava o stečenom odgovarajućem nivou i vrsti kvalifikacije;

4) uverenje da poslodavac u roku od 90 dana pre podnošenja zahteva za jedinstvenu dozvolu za zapošljavanje nije otpuštao zaposlene usled tehnoloških, ekonomskih ili organizacionih promena na radnim mestima za koje se traži jedinstvena dozvola za zapošljavanje, u skladu sa propisima o radu.

Uverenje iz stava 1. tačka 4) ovog člana organizacija nadležna za poslove zapošljavanja pribavlja službenim putem.

Član 7.

Za dokazivanje opravdanosti zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole po osnovu upućenog lica prilažu se, odnosno pribavljaju se sledeći dokazi:

1) ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji zaključen između poslodavca i stranog poslodavca;

2) akt poslodavca i stranog poslodavca o upućivanju stranca u Republiku Srbiju, u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi za zapošljavanje stranaca;

3) akt stranog poslodavca ili uverenje o zaposlenju u inostranstvu, odnosno radnom angažovanju;

4) izjava poslodavca i stranog poslodavca da će stranac po isteku upućivanja biti vraćen na rad kod stranog poslodavca, osim ako isto nije predviđeno aktom iz tačke 2) ovog stava.

Član 8.

Za dokazivanje opravdanosti zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole po osnovu kretanja u okviru privrednog društva prilažu se, odnosno pribavljaju se sledeći dokazi:

1) akt poslodavca i stranog poslodavca o upućivanju stranca u Republiku Srbiju;

2) akt stranog poslodavca ili uverenje o zapošljavanju, odnosno radnom angažovanju stranca na poslovima rukovodioca, specijaliste ili pripravnika;

3) izjava poslodavca i stranog poslodavca da će stranac po isteku upućivanja biti vraćen na rad kod stranog poslodavca, osim ako isto nije predviđeno u tački 1) ovog člana i

4) dokaz da je poslodavac registrovan u Republici Srbiji zavisno društvo privrednog društva registrovanog u inostranstvu, odnosno o povezanosti poslodavca i stranog poslodavca iz koga se stranac upućuje.

Član 9.

Za dokazivanje opravdanosti zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole po osnovu nezavisnog profesionalca prilažu se, odnosno pribavljaju se sledeći dokazi:

1) akt o registraciji nezavisnog profesionalca u inostranstvu;

2) ugovor o pružanju ugovorenih usluga sa poslodavcem ili krajnjim korisnikom usluga koji obavezno sadrži rok za obavljanje posla;

3) diploma, odnosno uverenje o stručnim kvalifikacijama;

4) isprava, odnosno potvrda o radnom iskustvu u struci, u trajanju od najmanje tri godine.

Član 10.

Za dokazivanje opravdanosti zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole po osnovu osposobljavanja i usavršavanja prilažu se, odnosno pribavljaju se sledeći dokazi:

1) ugovor sa poslodavcem ili drugi akt o obavljanju obuke ili pripravničkog staža, stručne prakse, radne prakse, stručnog osposobljavanja, odnosno usavršavanja koji sadrži mesto i rok trajanja;

2) diploma, uverenje, odnosno druga javna isprava o stečenom odgovarajućem nivou i vrsti kvalifikacije.

Član 11.

Za dokazivanje opravdanosti zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole po osnovu samozapošljavanja, prilaže se isprava, odnosno potvrda kojom stranac dokazuje da ima odgovarajuće kvalifikacije za obavljanje konkretne delatnosti, u skladu sa zakonom.

Član 12.

Uz dokaze iz čl. 6–11. ovog pravilnika, za dokazivanje opravdanosti zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole razmatra se i izvod o registraciji poslodavca u Republici Srbiji.

Član 13.

Organizacija nadležna za poslove zapošljavanja vrši procenu ispunjenosti uslova za zapošljavanje na osnovu sprovedenog testa tržišta rada iz člana 5. ovog pravilnika i ocenom dokaza iz čl. 6–12. ovog pravilnika, u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi za zapošljavanje stranaca.

Procena iz stava 1. ovog člana vrši se ocenom „ispunjava”, koja sadrži i vremenski period do kada važi data procena ili ocenom „ne ispunjava”, koja sadrži obrazložene razloge zbog čega nisu ispunjeni uslovi i dostavlja se nadležnom organu elektronskim putem.

Član 14.

Ako se zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole podnosi u skladu sa članom 46b st. 3. i 7. Zakona o strancima, nadležni organ nakon razmatranja dokaza o postojanju interesa ili više sile, može omogućiti podnošenje zahteva, u skladu sa zakonom.

Postojanje razloga iz stava 1. ovog člana stranac dokazuje dostavljanjem dokumentacije o bolesti, prirodnoj i drugoj elementarnoj nepogodi, nepredviđenim događajima kod stranca ili članova njegove uže porodice (teška bolest, smrt i slično), odnosno drugim dokumentom

kojim se dokazuje osnovanost razloga zbog kojih se strancu može omogućiti podnošenje zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole.

Član 15.

Pre uzimanja biometrijskih podataka, policijski službenik proverava identitet stranca, na osnovu strane putne isprave koju stranac poseduje, odnosno na osnovu lične karte države čiji državljani, u skladu sa važećim propisima, mogu da ulaze u Republiku Srbiju sa ličnom kartom, a zatim utvrđuje da li su plaćene propisane takse za izdavanje dokumenta u skladu sa propisima kojima je uređen iznos taksi i naknada za izdavanje dozvole za privremeni boravak, odnosno jedinstvene dozvole.

Član 16.

Nakon uzetih biometrijskih podataka, stranac vrši uvid u podatke i daje saglasnost da su njegovi lični podaci tačno i ispravno evidentirani, nakon čega se strancu izdaje potvrda o započetom procesu izdavanja kartice jedinstvene dozvole, koja se lično uručuje strancu.

Potvrda iz stava 1. ovog člana sadrži evidencijski broj stranca, na osnovu koga poslodavac podnosi prijavu na obavezno socijalno osiguranje, u skladu zakonom.

Član 17.

Obrazac jedinstvene dozvole je dvostran (prednja strana i poleđina), pravougaonog oblika, u vidu kartice, formata ID-1, sa ugrađenim čipom, izrađene od višeslojnog polikarbonatnog materijala, sa dominantnim plavim tonovima na prednjoj strani obrasca.

Obrazac je izrađen u skladu sa standardima ISO/IEC 7810, za fizičke karakteristike, ISO/IEC 10373, za testiranje fizičkih karakteristika, ISO/IEC 7816-1, ISO/IEC 7816-2, ISO/IEC 7816-3 i ISO/IEC 7816-4, 7816-6 za međuprocesne elemente podataka, 7816-8, za međuprocesne bezbednosne komande i 7816-9, za upravljačke komande kartice koji se odnose na električna kola i kontakte.

Zaštitni elementi na obrascu jedinstvene dozvole su: mikroštampa, OVI (optički promenljive boje) za grafički prikaz u obliku štita sa četiri ocila bridovima okrenutih ka vertikalnoj gredi krsta, guilloche linije, iris štampa, štampa UV bojama, UV niti, kontrolni broj, DOVID (Difrakcioni optički promenljiv element), u skladu sa definisanom tehničkom specifikacijom i Artwork-om odobrenog od strane poručioca i MLI zona.

Član 18.

Podaci na obrascu jedinstvene dozvole ispisani su na srpskom jeziku, ćiriličkim pismom, i na engleskom jeziku.

Obrazac jedinstvene dozvole na prednjoj strani u naslovu sadrži naziv: „DOZVOLA ZA PRIVREMENI BORAVAK I RAD" i sledeće podatke: prezime i ime stranca, datum rođenja (dan, mesec i godina rođenja), pol, državljanstvo, registarski broj jedinstvene dozvole, datum do kada važi dokument, osnov boravka, fotografija stranca, slika potpisa vlasnika i napomena.

U napomeni na kartici dozvole za privremeni boravak i rad unosi se i naziv: jedinstvena dozvola.

Obrazac jedinstvene dozvole na poleđini sadrži sledeće podatke: serijski broj dokumenta, evidencijski broj stranca, država rođenja, organ izdavanja, datum izdavanja i mašinski čitljiva zona.

U čip kartice jedinstvene dozvole, pored vidljivih podataka unosi se biometrijski otisak prsta stranca, prostor za mašinski čitljivu zonu za potrebe automatskog očitavanja podataka, zatim pun naziv osnova za izdavanje jedinstvene dozvole, pun naziv državljanstva, podatak da li stranac u skladu sa zakonom ima pravo na rad, podaci o adresi stanovanja i drugi podaci, u skladu sa zakonom.

Ukoliko se promeni adresa stanovanja, u skladu sa zakonom, stranac se obraća nadležnom organu na čijoj teritoriji se nalazi nova adresa stanovanja, a podaci o promeni adrese stanovanja i datumu promene adrese stanovanja evidentiraju se u čipu kartice jedinstvene dozvole.

Ukoliko dođe do promene adrese stanovanja ili promene naziva ulice/renumeracije, potrebno je da se stranac obrati nadležnom organu kako bi se navedena izmena podataka evidentirala u čipu, bez izdavanja nove kartice jedinstvene dozvole.

Član 19.

Obrazac jedinstvene dozvole odštampan je u prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni deo (Obrazac 1). Sastavni deo Obrasca 1 je Instrukcija o načinu uzimanja biometrijskih podataka.

Član 20.

Za vreme važenja jedinstvene dozvole stranac, odnosno poslodavac u ime stranca ili pravno ili fizičko lice ovlašćeno od strane stranca ili poslodavca, može podneti zahtev za dobijanje saglasnosti za promenu osnova rada, promenu poslodavca ili za zapošljavanje kod dva ili više poslodavca, elektronskim putem na Portalu za strance, u okviru usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole strancu.

O zahtevu iz stava 1. ovog člana, na osnovu izveštaja o sprovedenom testu tržišta rada iz člana 5. ovog pravilnika i ocene priloženih dokaza iz čl. 6–12. ovog pravilnika, odlučuje mesno nadležna organizaciona jedinica organizacije nadležne za poslove zapošljavanja.

Izuzetno, zahtev iz stava 1. ovog člana može se podneti u roku od 20 dana od dana prestanka važenja prethodnog ugovora o radu ili drugog ugovora kojim se ostvaruju prava po osnovu rada.

Organizacija nadležna za poslove zapošljavanja elektronskim putem, nadležnom organu dostavlja obaveštenja o podnetom zahtevu i o ishodu postupka iz stava 1. ovog člana.

Organizacija nadležna za poslove zapošljavanja dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove zapošljavanja tromesečni izveštaj o podnetim zahtevima i o ishodu postupka iz stava 1. ovog člana.

Član 21.

U slučaju kada je jedinstvena dozvola oglašena nevažećom, odnosno kada je oštećena, kada fotografija više ne odgovara izgledu stranca, odnosno kada iz drugih razloga prethodno

izdata kartica ne može da služi svojoj svrsi, shodno se primenjuju odredbe ovog pravilnika za izdavanje jedinstvene dozvole u obliku kartice.

U slučaju stava 1. ovog člana, novu jedinstvenu dozvolu izdaje nadležni organ na čijoj teritoriji stranac ima prijavljenu adresu stanovanja, na period od dana podnošenja zahteva za izdavanje nove jedinstvene dozvole do dana koji odgovora datumu isticanja jedinstvene dozvole koja se menja.

U slučaju stava 1. ovog člana novi biometrijski podaci uzimaće se samo ako je došlo do promene koja utiče na identifikaciju stranca.

Ukoliko je prethodno izdata jedinstvena dozvola dostupna nadležnom organu, ista se, nakon izdavanja nove kartice, fizički poništava perforiranjem.

Član 22.

Stranac kome je odobren privremeni boravak i izdata radna dozvola, u skladu sa propisima koji su bili na snazi do dana početka primene ovog pravilnika, nastavlja da boravi i radi do isteka roka na koji je odobren privremeni boravak i izdata radna dozvola, u skladu sa zakonom.

Stranac iz stava 1. ovog člana može promeniti radno mesto u okviru istog poslodavca, na čiji zahtev je izdata radna dozvola, bez pribavljanja posebne saglasnosti organizacije nadležne za poslove zapošljavanja.

Član 23.

Postupci koji su započeti u skladu sa propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog pravilnika, okončaće se u skladu sa tim propisima.

Postupci po zahtevima za odobrenje privremenog boravka i objedinjenim zahtevima za odobrenje privremenog boravka i izdavanje dozvole za rad strancu, koji su podneti u skladu sa propisima koji su bili na snazi do početka primene ovog pravilnika, okončaće se u skladu sa odredbama tih propisa.

Stranac kome je u skladu sa propisima koji su bili na snazi do početka primene ovog pravilnika odobren privremeni boravak, radnu dozvolu pribavlja u skladu sa propisima koji su bili na snazi u vreme odobrenja privremenog boravka.

Član 24.

Danom početka primene ovog pravilnika prestaju da važe:

1) Pravilnik o dozvolama za rad („Službeni glasnik RS”, br. 63/18, 56/19 i 84/22) i

2) Pravilnik o objedinjenom zahtevu za odobrenje, odnosno produženje privremenog boravka i izdavanje dozvole za rad strancu („Službeni glasnik RS”, broj 144/20).

Član 25.

Ovaj pravilnik stupa na snagu 1. februara 2024. godine.

Obrazac 1

Instrukcija o načinu uzimanja biometrijskih podataka

Pod uzimanjem biometrijskih podataka (fotografija, otisci prstiju i potpis stranca) podrazumeva se uzimanje podataka pomoću odgovarajućih tehničkih sredstava i prevođenje tih podataka u elektronski oblik.

Uzimanje fotografije se vrši digitalnom kamerom, tako da 70–80% fotografije zauzima lice; da je fotografija je oštra i jasna, visokog kvaliteta i da prikazuje prirodnu boju kože; da lice gleda direktno u kameru, da se jasno vide obe ivice lica, bez osmeha i grimasa, sa zatvorenim ustima; da su oči otvorene i jasno vidljive (bez kose preko očiju); da je iza lica koje se fotografiše jednobojna siva pozadina; za lice sa naočarima: oči jasno vidljive, da ram ne zaklanja bilo koji deo oka, bez refleksije; na fotografiji ne smeju da se vide druge osobe, delovi nameštaja ili drugi predmeti.

Uzimanje otiska prsta se vrši skenerom za otiske i podrazumeva uzimanje otiska levog i desnog kažiprsta, na dodir i valjanjem prsta u jednom pravcu od jedne do druge ivice nokta. Ako lice nema kažiprst, uzima se otisak narednog prsta i to ovim redosledom: palac, srednji prst, domali, mali. Ako uzimanje otisaka prstiju skenerom iz bilo kog razloga nije moguće ili ako tako uzeti otisci ne mogu poslužiti biometrijskoj obradi ili lice nema prste, u evidencije upisuje se napomena oznaka ND (nije dostupno).

Uzimanje potpisa se vrši pomoću table za digitalizaciju potpisa, a uzeti potpis mora biti čitko ispisan.

U propisane evidencije službeno lice upisuje podatak sa kojih prstiju su uzeti otisci, odnosno da uzimanje otiska nije dostupno, što svojim potpisom potvrđuje. Ako je lice nepismeno ili iz drugih objektivnih razloga uzimanje potpisa nije moguće, upisuje se napomena i mesto za potpis ostaje prazno.

Maloletnom strancu do navršene 12 godine života ne uzimaju se otisci prstiju ni potpis.